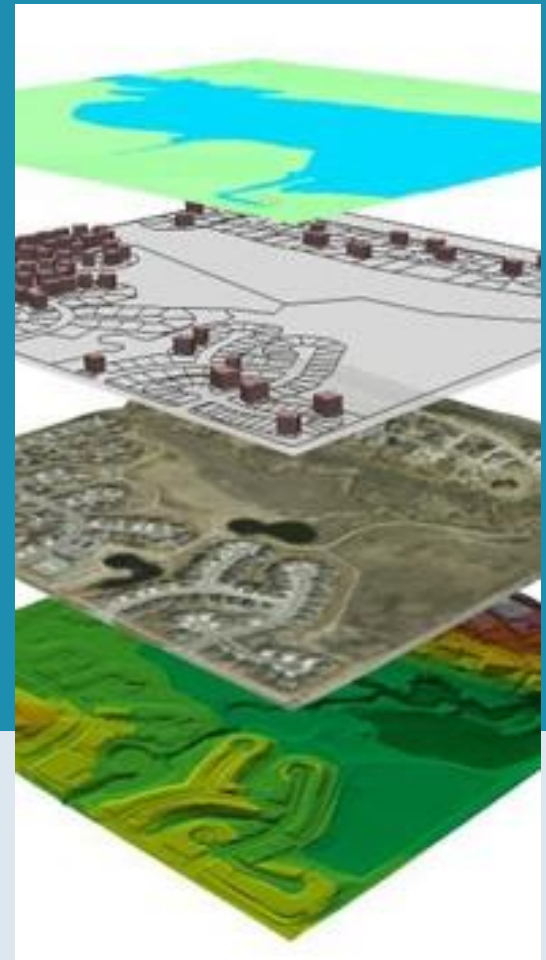

GDPR & GeoData

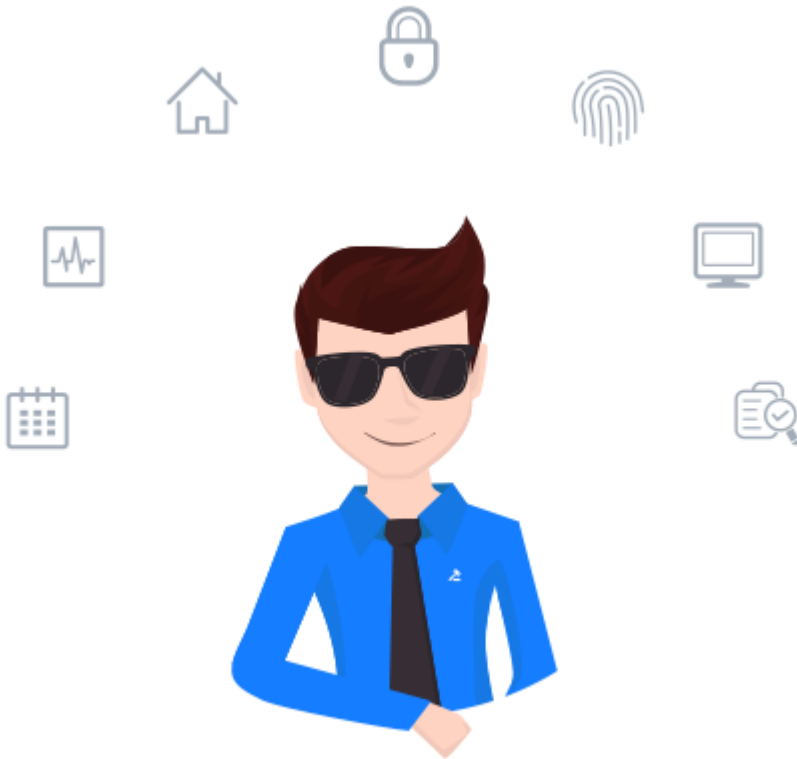
Omgaan met
gegevensbescherming in een
digitale wereld in verandering

Prof. Dr. Frankie Schram

Wat is de GDPR of de AVG?

- GDPR = General data protection Regulation
- AVG = Algemene Verordening Gegevensbescherming

Wijzigend juridisch kader

Nu	Vanaf 25 mei 2018
<ul style="list-style-type: none">Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens	<p>Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG</p>
<ul style="list-style-type: none">Wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens	<p>Slechts beperkte nationale wetgeving mogelijk voor zover dit nodig is voor de uitvoering van bepalingen in de GDPR en voor zover de GDPR dit oplegt</p>

Toepassingsgebied van de GDPR?

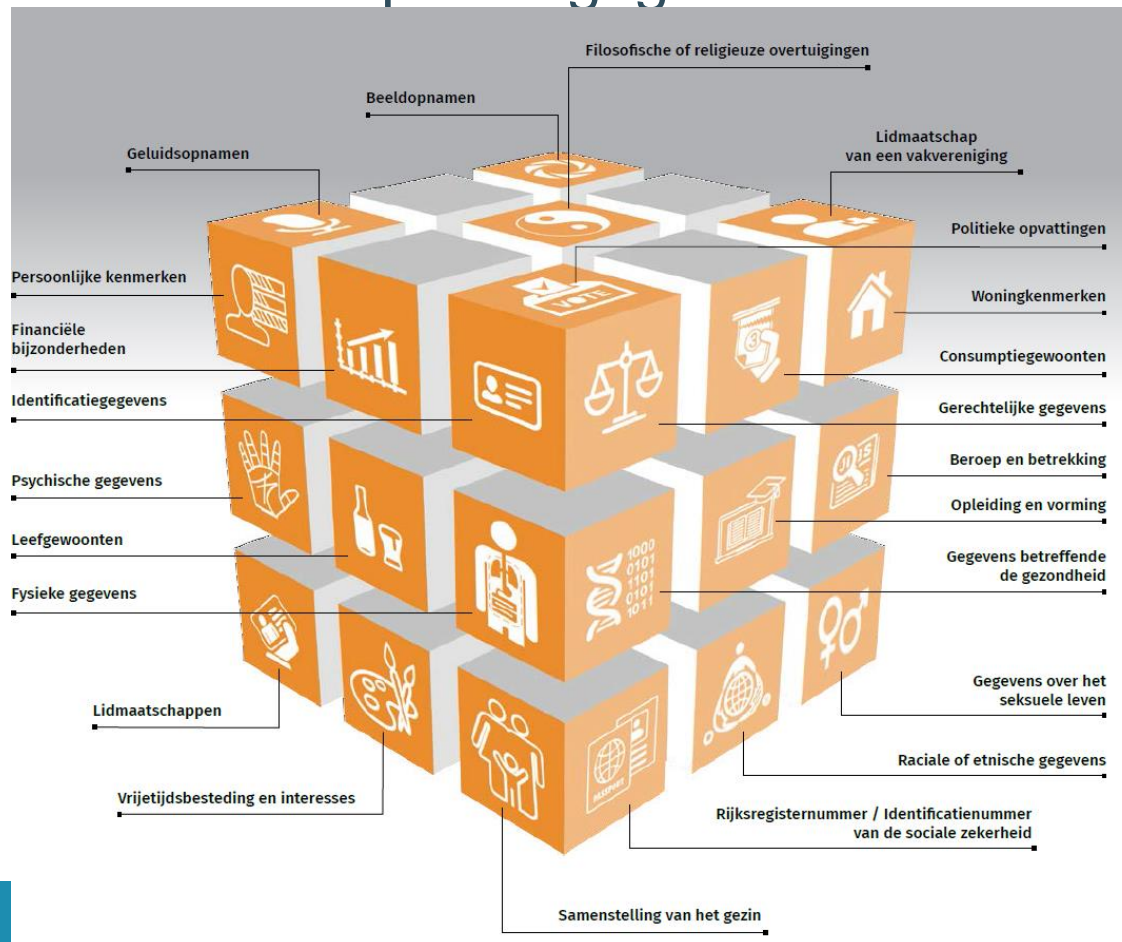
- Materieel toepassingsgebied
 - Deze verordening is van toepassing
 - Op de geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde **verwerking** van **persoonsgegevens**
 - Indien niet geautomatiseerd: op de verwerking van persoonsgegevens
 - die in een **bestand** zijn opgenomen of
 - die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen

Toepassingsgebied van de GDPR?

- Materieel toepassingsgebied
 - **Persoonsgegevens** = alle informatie over een geïdentificeerd of identificeerbare natuurlijke persoon
 - *Identificeerbaar* : een natuurlijke persoon die direct of indirect kan worden geïdentificeerd, met name aan de hand van
 - een identifier zoals een naam, een identificatienummer, locatiegegevens, een online identifier of
 - van een of meer elementen die kenmerkend zijn voor de fysieke, fysiologische, genetische, psychische, economische, culturele of sociale identiteit van die natuurlijke persoon
 - Hierbij rekening houden met:
 - Alle middelen die redelijkerwijs in te zetten zijn
 - Door de verwerkingsverantwoordelijke of elke andere persoon
 - Om te identificeren

Toepassingsgebied van de GDPR?

- Materieel toepassingsgebied

Toepassingsgebied van de GDPR?

- Materieel toepassingsgebied
 - **Verwerking** = een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procédés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, **structureren**, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens.
 - **Bestand** = elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens die volgens bepaalde criteria toegankelijk zijn, ongeacht of dit geheel gecentraliseerd of gedecentraliseerd is dan wel op functionele of geografische gronden is verspreid.

Toepassingsgebied van de GDPR?

- ruimtelijk toepassingsgebied

Verwerkingsverantwoordelijke + verwerker gevestigd in de EU	Verwerkingsverantwoordelijke + verwerker niet gevestigd in de EU
Ongeacht of de verwerking plaatsvindt in de EU of niet	Betrokkenen zijn aanwezig in de EU
	De verwerkingsactiviteiten hebben betrekking op: <ul style="list-style-type: none">• Het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen, ongeacht of een betaling vereist is• Bij het monitoren van hun gedrag voor zover dit gedrag in de Unie plaatsvindt.

Geografische gegevens

- “ruimtelijke gegevens”: gegevens die direct of indirect verwijzen naar een specifieke locatie of een specifiek geografisch gebied (Inspirerichtlijn)

Wat hebben geografische data met persoonsgegevens van doen?

- Inspirerichtlijn: overweging 24

“De verstrekking van netwerkdiensten dient te geschieden in volledige overeenstemming met de beginselen inzake de bescherming van persoonsgegevens overeenkomstig Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.”

Wat hebben geografische data met persoonsgegevens van doen?

- Artikel 2 van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen:

“Dit decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.”

Wat hebben geografische data met persoonsgegevens van doen?

- Artikel 18 § 2 van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Geografische Data-Infrastructuur Vlaanderen:
*“Wanneer de geografische gegevens informatie van geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen bevatten, moeten deze gegevens als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens worden gekwalificeerd. De toegang tot die geografische persoonsgegevens gebeurt overeenkomstig artikelen 8 en 0 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.
De toegang tot geografische persoonsgegevens door instanties wordt in ieder geval uitsluitend verleend voor zover de latere verwerking kadert binnen of verenigbaar is met de wettelijk of reglementair bepaalde taken van de instantie in kwestie die de toegang tot of het gebruik van de betreffende gegevens vraagt.”*

Wat hebben geografische data met persoonsgegevens van doen?

- Artikel 8 § 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 december 2012 tot bepaling van de nadere regels voor de koppeling van geografische gegevensbronnen en geografische diensten in beheer van een derde partij aan het netwerk, vermeld in artikel 26 van het GDI-decreet en de toegang tot en het gebruik ervan door instanties:

“§ 2. Als de geografische gegevens, gekoppeld aan het netwerk, informatie van geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen bevatten, moeten die gegevens worden gekwalificeerd als persoonsgegevens als vermeld in artikel 1, § 1, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. De toegang tot die geografische persoonsgegevens wordt verleend volgens de bepalingen, vermeld in artikelen 8 en 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer.

De toegang tot geografische persoonsgegevens door instanties wordt in ieder geval uitsluitend verleend als de latere verwerking ervan past in of verenigbaar is met de wettelijk of reglementair bepaalde taken van de instantie in kwestie die de toegang tot of het gebruik van de betreffende gegevens vraagt.”

Wat hebben geografische data met persoonsgegevens van doen?

- Advies CPL nr. 32/2008 van 24 september 2008

“De Commissie is van oordeel dat geografische gegevens in bepaalde gevallen effectief persoonsgegevens kunnen betreffen. Ter illustratie kan verwezen worden naar een situatie waarin de GDI aangeeft dat voor perceel X een bouw – en/of milieuvergunning werd toegekend. Het betrokken perceel kan dan herkend worden aan de hand van de situatie, door zich ter plaatse te begeven of door ze te koppelen aan een plan met de huisnummers. Nadat men in het bezit is gekomen van het adres van het perceel zal men vrij makkelijk via de diensten van het kadaster de eigenaar kunnen identificeren.”

Situering: nieuwigheden in de GDPR

#GDPR

Beginnselen van de verwerking van persoonsgegevens

<i>Rechtmatig, behoorlijk en transparant</i>	Rechtmatig: in overeenstemming met alle bepalingen van de GDPR, w.o. de toelaatbaarheid Transparant: informatieverplichtingen
<i>Finaliteitsbeginsel</i>	Verwerken voor een welbepaald vooraf bepaald doel
<i>Dataminimisation beginsel</i>	Persoonsgegevens dienen beperkt te blijven tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (= proportionaliteitsbeginsel)
<i>Accuraatheid</i>	Alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om ervoor te zorgen dat onjuiste persoonsgegevens worden gecorrigeerd of gewist
<i>Beperking van de bewaring</i>	Niet langer bewaren dan noodzakelijk; de verwerkingsverantwoordelijke moet termijnen vaststellen voor het wissen van gegevens of voor een periodieke toetsing ervan.
<i>Integriteit en vertrouwelijkheid</i>	Persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een manier die een passende beveiliging en vertrouwelijkheid van die gegevens waarborgt, ook ter voorkoming van ongeoorloofde toegang tot en het ongeoorloofde gebruik van persoonsgegevens en de apparatuur die voor de verwerking wordt gebruikt
<i>Accountability</i>	De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving met al deze principes en kan dit aantonen

Beginnselen: rechtmatige verwerking

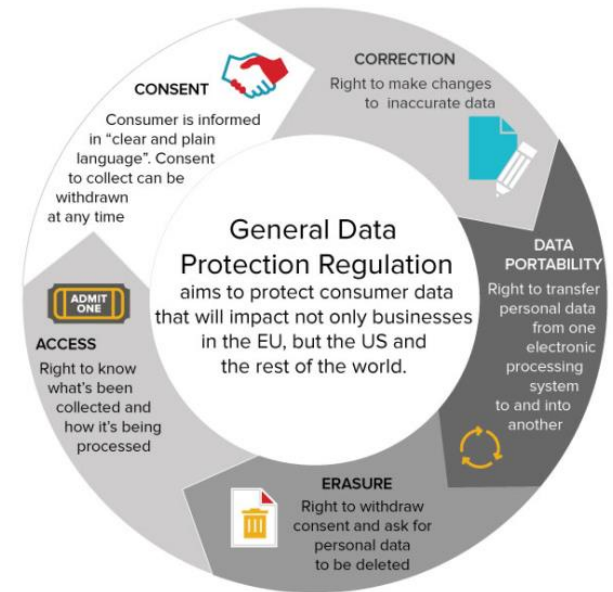
- Toestemming
 - Moet vrij gegeven zijn, specifiek, geïnformeerd, ondubbelzinnig en in gevallen expliciet gegeven zijn
- Noodzaak voor uitvoering overeenkomst
- Juridische verplichting
- Vitale belangen van de betrokkene of andere natuurlijke persoon
- Noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van openbaar gezag
- Publiek/legitiem belang

Deze toelaatbaarheidsvereiste geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken

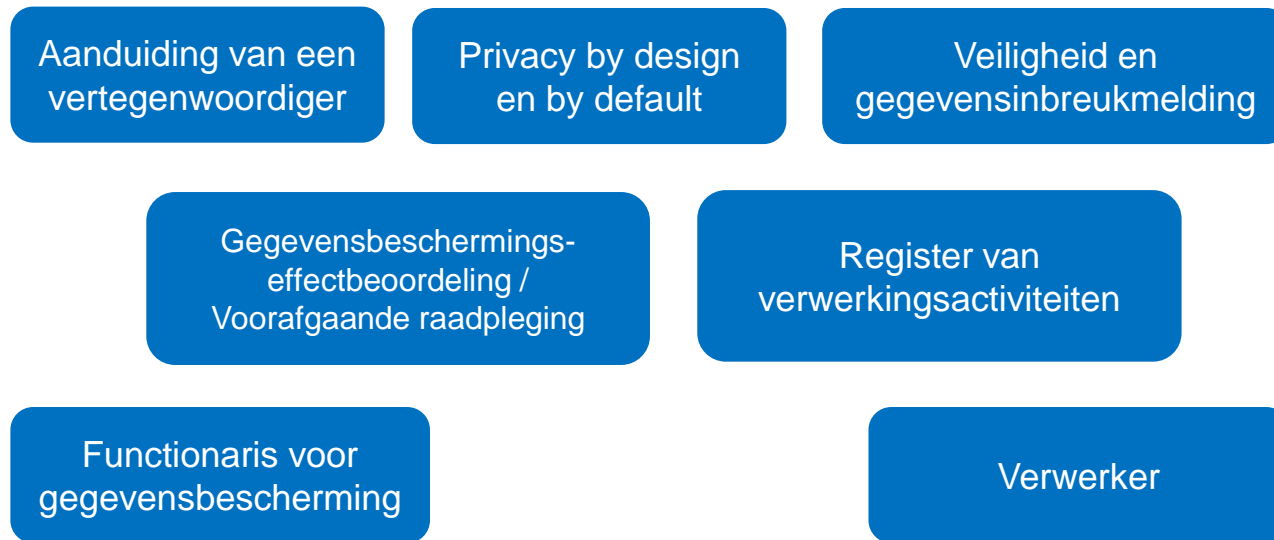
De gerechtvaardigde belangen van een verwerkingsverantwoordelijke, waaronder die van een verwerkingsverantwoordelijke aan wie de persoonsgegevens kunnen worden verstrekt of van een derde, kan een rechtsgrond bieden voor verwerking, mits de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene niet zwaarder wegen, rekening houdend met de redelijke verwachtingen van de betrokkene op basis van zijn verhouding met de verwerkingsverantwoordelijke

Rechten van het datasubject

- Informatieverstrekking
- Recht van inzage
- Recht op rectificatie
- Recht om te wissen
- Recht om de verwerking te beperken
- Recht tot kennisgeving
- Recht van overdraagbaarheid van gegevens
- Recht van bezwaar
- Geautomatiseerde besluitvorming
- Beperkingen aan de rechten van de betrokkene

Verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en van de verwerker

Verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en van de verwerker

- **Verwerkingsverantwoordelijke** = een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt.
 - Wanneer de doelstellingen van en de middelen voor deze verwerking in het Unierecht of het lidstatelijke recht worden vastgesteld, kan daarin worden bepaald wie de verwerkingsverantwoordelijke is of volgens welke criteria deze wordt aangewezen.
- **Verwerker** = een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verwerkt.

Verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en van de verwerker

Rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking

Rekening houdend met de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van de betrokkene

De verwerkingsverantwoordelijke treft passende technische en organisatorische maatregelen om te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de GDPR

Verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en van de verwerker

Eerder administratieve verplichtingen

- Houden van een register
- Effectbeoordeling
- Voorafgaande raadpleging

Eerder technische verplichtingen

- Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen
- Verplichtingen in verband met beveiliging
- Melden veiligheidsinbreuken bij toezichthouder

Eerder organisatorische verplichtingen

- Keuze verwerker + verwerkersovereenkomst
- Aanstelling functionaris voor de gegevensverwerking

Voorwaardelijke verplichtingen

- Aanwijzing vertegenwoordiger (bij verantwoordelijke of verwerker met vestiging buiten Europese Unie)
- Regeling gezamenlijke verantwoordelijkheid (bij meerdere verantwoordelijken)

Autoriteit Gegevensbescherming (DPA)

Onafhankelijke status

- Bestaan en oprichting
- Onafhankelijkheid
- Algemene voorwaarden voor zijn leden

Taken, bevoegdheden
en rapportering

- Taken
- Bevoegdheden
- Rapportering

Remedies,
aansprakelijkheid en
sancties

- Remedies
- Vertegenwoordiging van de betrokkene
- Aansprakelijkheid
- Administratieve boeten

Autoriteit Gegevensbescherming (DPA)

Onderzoeks- bevoegdheden

- Gelasten om informatie te verschaffen
- Onderzoeken verrichten in de vorm van gegevensbeschermingscontroles
- Toegang verkrijgen tot alle persoonsgegevens en alle noodzakelijke informatie
- Toegang verkrijgen tot alle bedrijfsruimten van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker

Corrigerende bevoegdheden

- Waarschuwen voor waarschijnlijke inbreuk
- Berispen wanneer inbreuk is gepleegd
- Gelasten om te voldoen aan verzoeken van de betrokkene
- Gelasten om verwerkingen in overeenstemming te brengen
- Gelasten een inbreuk aan de betrokkene mee te delen
- Een tijdelijke of definitieve verwerkingsbeperking opleggen met inbegrip van een verwerkingsverbod
- De rectificatie of wissen van persoonsgegevens of het beperken van een verwerking gelasten
- Een certificering intrekken
- Een administratieve boete opleggen
- Opschorting van gegevensstromen

Autorisatie- en adviesbevoegdheden

- Advies verstrekken in overeenstemming met de voorafgaande raadpleging
- Advies verstrekken over aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens
- Goedkeuren van ontwerp gedragscodes
- Accreditieren van certificatieorganen
- Certificeringscriteria goedkeuren
- Aannemen van standaardbepalingen inzake gegevensbescherming
- Toestemming geven (ad hoc contracten)
- Goedkeuring van bedrijfsvoorschriften

Administratieve sancties

Voorwaarden voor het opleggen van administratieve geldboetes	Bedrag van de administratieve geldboetes	Aanvullende aspecten	Sancties
<ul style="list-style-type: none">Administratieve geldboetes moeten in elke zaak doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijnRekening moet worden gehouden met verzachtende of verzwarende factoren (83.2)	<ul style="list-style-type: none">Tot 10 milj. EURO of in het geval van een onderneming tot 2 % van de totale wereldwijde jaaronzet in het voorgaande boekjaarTot 20 milj. EURO of in het geval van een onderneming tot 4 % van de totale wereldwijde jaaronzet in het voorgaande boekjaar	<ul style="list-style-type: none">Elke lidstaat kan regels vaststellen over de vraag of en in hoeverre administratieve geldboeten kunnen worden opgelegd aan de overheidsinstanties en overheidsorganen.DPA moeten passende procedurele waarborgen hebben waaronder een doeltreffende voorziening in rechte en eerlijke rechtsbedeling	<ul style="list-style-type: none">De lidstaten stellen de regels inzake andere sancties vast die van toepassing zijn op inbreuken op deze verordening, in het bijzonder voor inbreuken die niet aan administratieve geldboeten zijn onderworpen, en zullen alle nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat ze worden toegepastSancties zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.